OČK(o) – okresný časopis knihovníkov o práci knižníc okresov Pezinok, Malacky a Senec
Ročník 23, číslo 1/2017
ISSN 1338-9394

Milé kolegyne, milí kolegovia,

vo svojich úvodníkoch často spomínam dôležitosť osobnosti knihovníka pre fungovanie menších verejných knižníc. Pravidelne to vidí naša krajská metodička pri návštevách knižníc nášho regiónu. Stačí výmena knihovníka a knižnica ožije alebo naopak, začne stagnovať. Samozrejme, podpora mesta a obce je kľúčová, ale stáva sa, že starosta vyhlási, že knihovník ani peniaze na činnosť nežiadal, či dokonca pridelené prostriedky neminul.

K dôležitosti osoby knihovníka a podpory zriaďovateľa teraz pridám tretí bod fungovania verejnej knižnice – pekné a účelné priestory. Knižnice si už niekoľko rokov hľadajú novú definíciu svojej činnosti, z požičovní kníh sa stávajú centrami informácií, stretávania, tzv. tretím miestom - verejne prístupným priestorom pre všetkých ľudí, kde môžu tráviť svoj voľný čas, kde sa môžu rozprávať, ale aj v pokoji študovať, pričom prvé a druhé miesto predstavujú domov a práca, resp. škola.

V júni 2017 sa v Krajskej knižnici v Žiline konal seminár organizovaný Slovenskou asociáciou knižníc, ktorý bol venovaný mestským knižniciam na Slovensku. Program bol venovaný predovšetkým vzťahu priestorov knižnice k ich činnosti. Účastníci si vypočuli výsledky veľkého českého výskumu týkajúceho sa priestorového a technického vybavenia verejných knižníc v ČR. Autor výskumu V. Richter z Národnej knižnice ČR pripravil prezentáciu, ktorá z výskumu ukazovala odpovede verejných knižníc zo sídel od 5 do 20 tisíc obyvateľov, kam patrí väčšina mestských knižníc. Kolegyne zo Slovenska (E. Antolíková, K. Šušoliaková a H. Mlejová) pripravili zase kratší prieskum o budovách verejných knižníc na Slovensku. Oslovili 101 mestských knižníc, odpovede získali z 86. Výsledky prieskumov je možné pozrieť si spolu s ostatnými príspevkami na stránke Slovenskej asociácie knižníc http://www.sakba.sk

Podľa výsledkov výskumu v Českej republike v skupine knižníc zo sídel od 5 do 20 000 obyvateľov (227 knižníc) uviedlo 37% knižníc, že za posledných 20 rokov neprebehla žiadna investičná akcia (rekonštrukcia, úprava priestorov, sietí, maľovanie, či nebodaj stavba novej budovy knižnice). Slovenský prieskum ukázal, že za posledných 15 rokov nepribudla žiadna nová budova pre mestskú knižnicu a 21 knižníc (cca 20%) odpovedí uvádzalo, že neprebehla žiadna investičná akcia. Zriaďovateľ zrekonštruoval budovu alebo jej podstatnú časť v 20 odpovediach, 18 knižníc uvádzalo, že prebehla prestavba, úprava inej budovy resp. priestorov pre knižnicu, v 17 knižniciach zásadne obnovili interiér (osvetlenie, podlahy a pod.), 14 knižníc obnovilo nábytok. Iba 6 knižníc uvádzalo rozšírenie existujúcich priestorov či už o ďalšie poschodie alebo formou prístavby. Potom už boli iba drobné úpravy – maľovanie, výmena okien, nábytku iba v niektorom oddelení a samozrejme, presun do menších priestorov. Viac ako polovica odpovedí uvádzala, že ani žiadnu väčšiu investičnú akciu nepripravujú, 19 odpovedí – vybavenie knižnice novým interiérom, 10 rekonštrukcia priestorov alebo ich podstatnej časti, 1 knižnica plánuje rozšírenie priestorov. Napriek tomu 37 slovenských mestských knižníc z 86 považuje svoje priestory za dostačujúce, ďalších 10 za vynikajúce.

V poslednej otázke slovenského prieskumu, čo podľa mestských knižníc najviac ovplyvní činnosť knižníc v budúcnosti, bolo možné zvoliť 3 odpovede – 75 knižníc (takmer 90%) odpovedí uviedlo ako zásadný činiteľ činnosti knižníc kvalitu knižničného fondu, 45 (52,3%) technické vybavenie, 36 (41,9%) personálne zabezpečenie, 26 (30,2%) elektronické zdroje (e-knihy, e-periodiká databázy). Iba jednotlivé odpovede uvádzali spoluprácu, finančné ohodnotenie a pestrú a kvalitnú činnosť pre komunitu.

Podľa oboch výskumov sú priestory, v ktorých knižnica ponúka knižničný fond, vo väčšine odpovedí vhodné. Naopak, v českom výskume je presne uvedené, ktoré priestory knižniciam chýbajú a potrebovali by ich – priestory pre handicapovaných, pre oddych a občerstvenie, stretávanie a komunitné aktivity, hudobné aktivity, práca s mládežou, priestor pre najmenšie deti, tvorivé dielne, podujatia pre verejnosť. Prípadné nové, rozšírené priestory by chceli venovať práve pre ľudí, nie pre knihy – aby ľudia do knižnice chodili, aby tam niečo zažili, niekoho stretli a mali dostačujúci komfort (sociálne zariadenia, občerstvenie, tiché priestory a priestory pre rozhovory, priestor pre mamičky s malými deťmi napr. s prebaľovacím pultom).

Potrebu takýchto priestorov potvrdzujú aj štatistiky. Príspevok od. I. Kilárovej dokazuje, že s poklesom výpožičiek, registrovaných používateľov, počtu knižničných jednotiek v slovenských mestských knižniciach narastá počet podujatí a ich návštevníkov. Tu je potrebné zadefinovať poslanie verejných knižníc ako kultúrnych a spoločenských centier obcí aj miest, ktoré žijú, a sú pre obyvateľov dôležité. Ponúkajú priestory, ktoré nie sú preplnené starými knihami, ale majú knižné novinky, ktoré sú napr. aj miestnym turisticko-informačných centrom, alebo materským či nízkoprahovým centrom, či miestom stretávania sa ľudí a záujmových združení.

To je aktuálna úloha pre knihovníka, ale aj starostu, primátora či vedenia kultúrnych centier – zaradiť knižnicu do života svojho mesta a obce tak, aby bola potrebná – vtedy je jednoduchšie nájsť vhodné priestory a upraviť ich tak, aby boli pekné a prívetivé. To je budúcnosť mestských a obecných knižníc.

Pekné leto prajem.

Mgr. Daniela Tóthová, riaditeľka

Aktuality

DOTÁCIE Z FONDU NA PODPORU UMENIA 2018

Aj v roku 2018 si bude možné podávať žiadosť o dotáciu z Fondu na podporu umenia (ďalej len „FPU“). Bude možné podávať si žiadosti v týchto programoch:

5.1.1 Odborná činnosť knižníc a knižničná infraštruktúra (na skvalitnenie interiérového vybavenia knižnice)

Podprogram 5.1 je zameraný na podporu dlhodobého rozvoja aktivít knižníc, predovšetkým na rozvoj a posilnenie knižnično-informačných služieb, vzdelávacích aktivít a doplňovania knižničných fondov. Podpora je určená na projekty knižníc, ktoré sú evidované v Zozname knižníc SR, na projekty Slovenskej asociácie knižníc a Spolku slovenských knihovníkov a knižníc.

Podpora je zameraná na skvalitnenie, modernizáciu a ďalší rozvoj knižníc a ich služieb, zabezpečenie, ochranu a bezpečnosť knižničných fondov prostredníctvom technického, technologického, elektronického alebo mechanického zariadenia a na vybavenie objektov priestorov. Podpora je určená aj na odbornú ochranu a uloženie knižničného fondu, spracovanie, sprístupňovanie, digitalizáciu, reštaurovanie...

Projekty je možné zamerať aj na skvalitnenie interiérového a nábytkového vybavenia pre zvýšenie komfortu používateľov knižníc rôznych vekových kategórií. Projekty modernizácie služieb knižníc môžu v odôvodnených prípadoch zahŕňať aj nákup výpočtovej techniky a/alebo skenerov s podmienkou, že budú slúžiť výhradne používateľom knižníc.

5.1.2. Podujatia a vzdelávacie aktivity

Podpora je zameraná na podporu komunitných a multikultúrnych aktivít knižníc, výstav, projektov a vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie vzdelanostnej úrovne a informačnej gramotnosti používateľov tvorivých dielní, zameraných na zvýšenie návštevnosti knižníc, literárno-spoločenských podujatí ako literárne večery, či autorské čítania, na podporu projektov rozvoja čitateľskej gramotnosti a podporu čítania. Podpora je určená aj na projekty celoživotného vzdelávania zamestnancov knižníc a používateľov knižnično-informačných služieb, na projekty odborných vzdelávacích podujatí pre zamestnancov knižnice (odborné konferencie, semináre, sympózia, školenia, kurzy, workshopy), vydávania odborných publikácií a prezentácia výsledkov prieskumov a výskumov, na projekty zamerané na propagáciu, marketing, informačné, edičné a publikačné aktivity.

5.1.3 Akvizícia knižníc (na nákup knižničného fondu)

Podpora je zameraná na nákup knižničného fondu, pričom minimálne 10% žiadanej sumy musí byť vyčlenených na nákup kníh vydaných s podporou FPU, ktoré si knižnica môže vybrať v súlade so zameraním a špecializáciou knižnice.

Pozorne sledujte výzvy, v tomto roku je avizovaný predpoklad zverejnenia výziev už v mesiacoch september – október 2017.
Všetky možnosti podpory sú podrobne vysvetlené na stránke FPU. Takisto tu nájdete aj termíny výziev.

Ponúka sa nám využitie fondov, čo je jedinečná šanca získať peniaze pre knižnicu. Niektorým knižniciam dotácie neboli pridelené pre nízku požadovanú sumu, minimálna výška žiadanej sumy je minimálne 1 500 €.

http://www.fpu.sk/sk/fond

Upozornenie: MK SR už dotácie v kompetencii nemá. Od minulého roka ich poskytuje len FPU. Tu si môže podať žiadosť o dotáciu každá knižnica, aj tá, ktorá nemá peniaze na nákup literatúry, neplatia obmedzenia týkajúce sa príspevku na nákup literatúry od zriaďovateľa v predchádzajúcich rokoch. Treba však počítať s tým, že pri podaní žiadosti do FPU sa platí administratívny poplatok, zvyčajne vo výške 20 €. V závislosti od toho, koľko € budete žiadať, je potrebné spolufinancovať túto dotáciu v minimálnej výške 5% zo žiadanej sumy. Ak by žiadosť schválená nebola, manipulačný poplatok vrátený nebude.

V prípade nejasností a problémov sa obracajte na zodpovednú osobu, referentku, Zuzanu Borošovú, 02/593 24 261, zuzana.borosova@fpu.sk a to v čase pondelok – štvrtok 13:00 -15:00 a v piatok 13:00 – 14:00. Všetky informácie nájdete na stránke FPU.

Taktiež je možné uchádzať sa o pridelenie dotácie z Bratislavského samosprávneho kraja. Všetky podmienky a postupy nájdete tu: http://www.region-bsk.sk/dotacie.aspx

NOVÁ DEDINKA

Leží v západnej časti Podunajskej nížiny. Nová Dedinka vznikla r. 1960 spojením obcí Dedinka pri Dunaji a Nová Ves pri Dunaji. Boli spevnené a upravené cesty, vybudovali sa chodníky. V rámci individuálnej bytovej výstavby bolo postavených mnoho súkromných domov, vyrástli nové ulice. Zlepšila sa infraštruktúra obce a aj služby miestnemu obyvateľstvu. Obec sa rozvíja a skrášľuje i po r. 1989. Nová Dedinka bola plynofikovaná, buduje sa obecná kanalizácia. Bola urobená oprava a údržba verejných budov a v oboch častiach obce je postavený Dom poslednej rozlúčky.

Staršieho založenia je Dedinka pri Dunaji, (pôvodne Šáp). Samotná obec sa prvýkrát spomína r. 1252 ako Saap. R. 1256 je obec zapísaná ako Botho de Saap, teda tu sídlil člen zemianskeho rodu Saápovcov Botho. Dedina neskôr patrila viacerým zemianskym rodinám. R. 1234 sa v Šápe opäť spomínajú miestni zemania. R. 1383 syn Jordána Sápiho Ladislav predáva svoj majetok Alžbete, dcére syna Feltó Hideghéthiho Jakuba. R. 1367 je meno obce zapísané ako Saap superior, r. 1368 Olousap, r. 1399 Pomsahaza a. n. alsosap a r. 1401 ako Nogzap. Aj Šápu sa dotkli časy tureckej okupácie a zdá sa, že bol tureckými vojakmi viackrát vyrabovaný. V 16. stor. aj tu zapustilo korene učenie protestanskej cirkvi, dokonca v obci bola ich farnosť, ale v r. 1681 sa spomína ako opustená, vtedy už obec patrila k majetkom panstva Kráľová pri Senci, ktoré sa vyčlenilo z hradného panstva Svätý Jur pri Bratislave. To patrilo rodu Pálffyovcov, ktorí boli vernými katolíkmi. Hoci 11. februára 1706 bolo vymerané miesto na stavbu tunajšieho kalvínskeho kostola, obyvateľstvo obce za krátky čas prešlo úplne na vieru katolíckej cirkvi. R. 1715 je Šáp zaznačený ako zemianska obec, r. 1828 mal 40 domov a 293 obyvateľov.

Obyvatelia obce sa zaoberali hlavne poľnohospodárstvom, boli roľníkmi, chovateľmi dobytka a ovocinármi. Ale v menšej miere sa tu rozmohlo i rybárstvo. Eleg Fényes r. 1851 opisuje obec takto: „Šáp - maďarská dedina v Bratislavskej župe, na ľavom brehu Malého Dunaja, na 1/2 hodiny od Čeklísa (Bernolákova). Počet obyvateľov 288 katolíkov a 14 židov. Má veľa ovocia, lúk, dobré pasienky, lesy, kašovité jablká. Zemepán gróf Ferenc Pálffy a iní zemania“. Po roku 1919 sa situácia rapídne mení a obec sa stala súčasťou novovzniknutej I.

ČSR. V rokoch 1924 - 1927 prebehla parcelovanie veľkostatku grófa Pálffyho a prisťahovalo sa sem viacero rodín. V rokoch 1938 - 1945 bola obec pripojená k Maďarsku a vojnové udalosti spôsobili jej hospodársky pád. Po r. 1948 sa pomery v obci upokojili, ale Dedinka pri Dunaji, premenovaná v r. 1948, sa začala meniť na socialistickú dedinu. R. 1948 bo založený tunajší štátny majer, r. 1950 aj JRD. Vývoj počtu obyvateľov bol vždy pozitívny. R. 1869 tu žilo 311 obyvateľov, do r. 1900 sa ich stav zvýšil na 322, do r.1921 na 479, do r. 1940 na 579 a r. 1948 dokonca na 667. Románsky kostol na cintoríne bol postavený pred polovicou 13. storočia a v 1. pol. 16. stor. bol renesančne upravený.

Obec Nová Ves pri Dunaji sa prvýkrát spomína r. 1328 pod menom Pomsa a r. 1397 ako Pomsahaza, keď v okolí mala majetky bratislavská kapitula. R. 1445 dedina patrila bratislavskému hradnému kapitánovi bálintovi Themeskózimu, r. 1479 Mikuláš Themeskózi ju dal do prenájmu Andrejovi Vasovi (Dinei). Obec mala temer tú istú históriu ako Šáp a tiež sa od r. 1647 stala majetkom Pálffyovcov, panstva Kráľová pri Senci. R. 1715 tu bolo 32 daňovníkov, r. 1828 44 domov a 324 obyvateľov. Aj Nová Ves pri Dunaji bola poľnohospodárskou obcou pod správou Pálffyovcov. Aj vývin tunajšieho obyvateľstva mal neustále vzrastajúci trend. Tunajšie JRD bolo založené v r. 1952.

Obecná knižnica Nová Dedinka

Vznik obecnej knižnice sa nedá presne určiť. Podľa kníh, ktoré boli do roku 1956 zapísané to bolo 568 titulov, a domnievame sa, že knižnica už začiatkom 50-tych rokov pracovala. Uvažujeme tak aj podľa toho, že najstaršia kniha, ktorá je v knižnici zapísaná, Hviezdoslav, Rozličné básne, bola vydaná v Turčianskom Svätom Martine v decembri. 1949. Ďalšou knihou od Hviezdoslava sú Odkazy, z roku 1950, vydaná bola v edícii Hviezdoslavova knižnica v Turčianskom Svätom Martine. Z roku 1951 je to kniha Hviezdoslavova neznáma báseň, od toho istého vydavateľa.

Do roku 1956 viedol knižnicu už zosnulý pán učiteľ Ruman. V septembri roku 1956 prebrala knižnicu Alžbeta Žáčiková, rodená Ležovičová, učiteľka, ktorá ju vedie doteraz. Okrem kníh sa nezachovali zo začiatkov vzniku knižnice žiadne písomnosti. V prírastkovom zozname č. 1 sa viedli knihy od 9. 6. 1959 terajšou knihovníčkou, pani Žáčikovou.

Obec Nová Dedinka vznikla v roku 1964 spojením obcí Dedinka pri Dunaji a Nová Ves pri Dunaji. Preto tu zo začiatku boli dve knižnice. Knižnica v časti obce Nová Ves pri Dunaji postupne zanikla a časť jej kníh a regály boli presunuté do časti obce Dedinka pri Dunaji. Knižnica sa celkovo sťahovala 3 krát. Vždy do o niečo lepších priestorov. Pri druhom sťahovaní boli knihy rozdelené podľa odborov, dovtedy boli uložené len podľa prírastkového čísla. Sedemdesiate a osemdesiate roky boli pre knižnicu najlepším obdobím. V roku 1987 mala knižnica najväčší počet výpožičiek, 4 919 a čitateľov 174. Pani Alžbeta Žáčiková vedie knižnicu príkladne, spolupracuje s materskou školou aj so základnou školou. Za svoju výnimočnú prácu bola ocenená Spolkom slovenských knihovníkov. Starostkou obce je Viola Takáčová.

Katarína Benciová, MKP

FELIBER POETRY
Medzinárodný festival poézie, nadväzujúci na odkaz malokarpatských felibristov a Jána Smreka

Chýba vám poézia v bežnom živote? Máte pocit, že sa vytratila z tlače? Počujete jej málo v rozhlase či v televízii? Je tu s nami, jej autori tvoria a píšu, hovorí sa o nej! Aj my však máme pocit, že je treba pripomenúť si svet a poéziu básnikov predchádzajúcich generácií aj tvorbu súčasných autorov. Vychádzame zo snahy oživiť niektoré miesta a ich literárnu pamäť, chceme ukázať spoločné črty i kultúrnu rozdielnosť básnikov žijúcich v strednej Európe, predstaviť náš región v inej podobe a priniesť poéziu v zaujímavej aj klasickej podobe. Aj preto sa mestá Pezinok a Modra poéziou spojili a spoločne založili medzinárodný festival poézie FELIBER POETRY. Obsah festivalu reflektuje umelecké zázemie Modry a Pezinka, ich históriu, tradície i génia loci. To tu ešte nebolo!

Prvý ročník sa uskutočnil v termíne 30. 6. – 1. 7. 2017. Dva festivalové dni boli naplnené čítaním a interpretáciou poézie, diskusiami, workshopmi a ďalšími druhmi umenia. Hlavnými hosťami festivalu boli Rudolf Jurolek, Marián Milčák, Michal Habaj, Mila Haugová, Ľubomír Feldek, Katarína Kucbelová a básnici z krajín V4: Irena Šťastná (CZ), Zbigniew Machej (PL), Tibor Babiczky (HU).

Pezinská časť festivalu (piatok 30. júna) sa konala v Schaubmarovom mlyne. Ešte v predvečer festivalu však v Malokarpatskom múzeu v Pezinku 29. júna o 17.00 h. bola otvorená jedinečná výstava Druhý život slov, ktorú pod kuratelou Michala Murina autorsky pripravil básnik Daniel Hevier. V prekrásnom prostredí Schaubmarovho mlyna sa na druhý deň popoludní od 14.00 hod. do neskorého večera konali besedy, autorské čítačky, hudobné vystúpenia, ktoré ukončil koncert pezinskej skupiny Brajgel. Decká mohli osláviť začiatok prázdnin spolu s vami, tvorivé dielne viedla výtvarníčka Daniela Olejníková.

V Modre bola ústredným uzlom diania budova evanjelického sirotinca, v ktorom vyrástol Ján Smrek, a ďalšie zaujímavé miesta spájajúce sa s jeho životom a tvorbou v Modre. Modranský festivalový deň otvoril odborný seminár JÁN SMREK 1898 – 1982 v sobotu 1. júla od 10.00 do 13.00 hod., na ktorom ste sa mohli dozvedieť o literárnych a spoločenských aktivitách Jána Smreka, mohli ste si pozrieť prvý slovenský sirotinec i archív fotografií zachytávajúcich básnika v Modre. Festivalový deň až do večera pokračoval multižánrovým programom, ktorý spájal súčasnú poéziu s ďalšími druhmi umenia. Hlavným organizátorom bola Malokarpatská knižnica v Pezinku, hlavným partnerom festivalu Fond na podporu umenia, ďalšími partnermi festivalu boli Bratislavský samosprávny kraj, Mesto Modra, Mesto Pezinok, Kultúrne centrum Modra, SNM-Múzeum Ľ. Štúra v Modre, Malokarpatské múzeum v Pezinku, SNG – Galéria insitného umenia Pezinok a ECAV Modra.

Festival sme nazvali Feliber poetry s odkazom na occitánskych básnikov – felibrov, ktorí sa hlásili k svojmu kraju, jazyku, slobodnému písaniu, nazývali sa robotníkmi slova. Ich najznámejším predstaviteľom bol nositeľ Nobelovej ceny básnik Frederic Mistral. Málokto však vie, že aj Slováci mali svojich „felibrov“, ku ktorým sa hlásil básnik Ján Smrek! Málokto vie, že vyrastal v modranskom sirotinci, počas prvej svetovej vojny sa dostal až do Palestíny, a keď sa vrátil, zaklopal opäť na bránu evanjelickej fary v Modre, kde našiel zázemie u kňaza Samuela Zocha, biskupa a prvého bratislavského župana. Málokto vie, že básnik Ján Smrek je čestným občanom mesta Modry, ale ten, kto má rád poéziu vie, že navždy zostal pripútaný k nášmu kraju a jeho atmosfére a kráse.

Veronika Šikulová, MKP v Pezinku

TÝŽDEŇ SLOVENSKÝCH KNIŽNÍC 2017 V MALOKARPATSKEJ KNIŽNICI V PEZINKU

Ďalší ročník TSK je za nami. Aj tento rok bol veľmi úspešný a zapája sa doň čoraz viac knižníc. TSK sa konal v týždni od 13. 3. – 18. 3. 2017. Malokarpatská knižnica v Pezinku pre svojich čitateľov pripravila veľké množstvo podujatí, deti aj dospelí sa mohli stretnúť so známymi osobnosťami, nielen spisovateľmi.

V oddelení pre deti sa deti mohli stretnúť s Júliusom Belanom, s Vandou a Jurajom Raýmanovcami, slávnostne sa vyhodnocovala Literárno-výtvarná súťaž za rok 2016 a pod názvom Bola raz jedna trieda mohli deti navštíviť tvorivé dielne. Podujatie vzniklo v spolupráci s Neziskovou organizáciou Osmijanko. Dospelí čitatelia sa mohli stretnúť na našom pravidelnom podujatí Literatúra v Radnici s Danielom Hevierom, v knižnici zase na besede s Jarom Rihákom a v rámci TSK sme sa mohli zúčastniť slávnostného večera s uvedením debutu Veroniky Šikulovej Odtiene / Z obloka, pri príležitosti jej životného jubilea pod názvom Berona. Podujatie bolo v Kultúrnom dome v Modre. V rámci týždňa mozgu sme urobili podujatie ktoré sa konalo zároveň aj v TSK s MUDr. Elenou Žigovou, pod názvom Mozog, veľký zázrak.

Podujatia v Malokarpatskej knižnici v Pezinku počas TSK

V rámci Týždňa slovenských knižníc šancu na vrátenie kníh bez zaplatenia upomienok využilo 41 čitateľov, ktorých dlžná suma voči knižnici činila 82,00 €. Do knižnice sa v tento týždeň zapísalo 70 nových čitateľov. V TSK bolo uskutočnených celkom 8 podujatí, na ktorých sa zúčastnilo 327 účastníkov.

NOC S ANDERSENOM V SOLOŠNICI

Na 9. ročník Noci s Andersenom, v piatok 31. 3. 2017 rodičia v Sološnici priviedli 52 detí. Všetky deti boli ochotné podrobiť sa experimentu, testovaniu našej trpezlivosti a hlasiviek. Deťom sa to celkom darilo. ☺ Testovali nás hlavne krikom, pri ktorom sa intenzívne striedali. Niektorí do toho miešali smiech, iní veru skúšali aj plač.

Aj tento rok sme posadili rozprávkovník – sakuru. Pri sadení nám z obecného rozhlasu hrala rozprávka. Po príchode do kultúrneho domu, ktorý sme premenili na Rozprávkovo, sme deťom zahrali rozprávku o Červenej čiapočke. Našťastie sme Červenú čiapočku spolu s babičkou zachránili a dozvedeli sme sa, že si rozprávku naši herci naštudovali v knihách, ktoré sú uložené v našej knižnici. Rozprávali sme sa spolu o knihách v ktorých sa objavujú aj iné zvieratká, nielen vlk.

Keďže sme si potrebovali aj my oddýchnuť, nasadili sme ako žolíkov pána Rečného z Plaveckého Podhradia a pána Juhanesa. Sú to poľovníci, ktorí prišli predviesť zvuky zvierat pomocou vábničiek. Deti boli hádaním zvukov zvierat dosť zaskočené. Rýchlo sa však spamätali a opäť sa vrátili k osvedčenej taktike ☺. Po presunutí sa do Papajkova, začali vykrikovať: „My chceme jesť!“ a my sme im servírovali opekaný chlebík. Po nakŕmení hladných detí sme boli nútení nasadiť hry. Zdalo sa, že máme navrch. Na troch stanovištiach plnili úlohy ako: streľba z luku na terč, prechod cez močiar, alebo museli vymyslieť a aj nám zahrať divadielko. Deti však chytili druhý dych a tak sme na nich museli nasadiť taktiku vonkajšej prechádzky s hľadaním indícií k pokladu. Deti mali energie na rozdávanie, čo nám dali najavo hneď pri kostole, pri ktorom padlo za obeť niekoľko kvetinových záhonov nášho pána farára. Po niekoľkých minútach sa nám opäť podarilo dostať ich pod kontrolu. ☺ Za vzniknutú škodu sa pánovi farárovi veľmi ospravedlňujeme. Deti sme mali pod kontrolou až po pol jedenástej, kedy sme ich podplatili nájdeným pokladom. Táto taktika úplne zmenila celkový priebeh. Na ukľudnenie pred zaspávaním sme deťom premietali rozprávku, deti od únavy postupne „odpadávali“ a my sme ich doslovne museli odprevádzať do spacákov ☺. Posledná skupina to vzdala okolo 1:30, no niektorí vytrvalci sa občas prebudili a nasadili zbrane silného kalibru - plač.

Celý náš experiment sa skončil úspešne. Budúci rok musíme niektoré naše nedostatky odstrániť a pripraviť sa na taktiku detí, ktorú sme uz „prekukli“ ☺. Všetky deti boli po rannej rozcvičke a raňajkách zdravé, aj keď trošku nevyspané, vrátené rodičom.

Za zapožičanie detí ďakujeme a tešíme sa na nich aj v budúcom roku.

Erika Hubeková, Miestna knižnica v Sološnici

Program pre deti na NsA v Sološnici

NOC S ANDERSENOM V MCK-MALACKY – KNIŽNICA

Tohtoročná Noc s Andersenom prebiehala v malackej knižnici s časovým posunom, pretože náš knihovnícky kolektív bol v obvyklom marcovo-aprílovom dátume zasiahnutý zdravotnými indispozíciami. Deti si však nočnú knižnicu nedali ujsť a takmer všetky si na náhradný termín rady počkali.

A tak v piatok 9. júna sa knižnica premenila na začarované, čiernym „súknom“ potiahnuté kráľovstvo Knihuľkovo. Zlí bratia Časokradi – Počítačofar, Tabletotrav a Zlomobil totiž zakliali nešťastných obyvateľov Knihuľkov a tí stratili pamäť, reč a chuť do života. Eštože tu boli naši detskí odvážlivci, ktorí sa podujali na úlohu hodnú princa z rozprávky – oslobodiť knižné kráľovstvo, a to tak, že pri plnení úloh preukážu svoju múdrosť, šikovnosť, fantáziu a tvorivosť, ale hlavne to, že čítanie kníh im nie je cudzie.

Témou našej tohtoročnej noci boli klasické rozprávky – či už tie ľudové, alebo tie z pera slávnych rozprávkarov. Nechýbala tradičná prísaha s odtlačkami prstov, vymýšľanie názvov a kreslenie erbov pre jednotlivé skupiny, ako aj ocenenie každoročných detských kráľov čitateľov. Obrázky na menovkách nás tento rok rozdelili na Ježibaby (dievčatá), Drakov (chlapci) a korunované Žabky (dospeláci).

Keď deti úspešne splnili všetky rozprávkovo-slovné (ale nielen slovné) úlohy, našli truhličku s čarovným žezlom, pomocou ktorého sme naše Knihuľkovo oslobodili. Zlých bratov-Časokradov, ktorých deti vyrobili zo škatuliek, sme zavreli do truhličky, aby ďalej neškodili, a od šťastných Knihuľkov ako prejav vďaky sme dostali „tortu“ poskladanú zo sladkých mafinov.

Posilnení sme sa mohli pustiť do ďalších úloh, lebo nás ešte čakalo hľadanie pokladu. Na svojej rozprávkovej púti sa deti dostali až na najvrchnejšie poschodie – do múzea, kde vyskúšali svoju odvahu, ale i bystrý um, lebo v úplnej tme, len za slabého svitu bateriek museli hľadať predmety, ktoré do múzea nepatria. Keď sa už-už zdalo, že je na dosah, nastalo veľké začudovanie, ba možno aj sklamanie: v starom prútenom koši, ktorý je mimochodom súčasťou muzeálnej expozície, bolo síce mnohosľubné vrece, ale našli sme v ňom len pokrčené novinové papiere. A jednu obálku. Jej obsah nás však správne navigoval a deti sa konečne zmocnili svojich „pokladových“ balíčkov.

Potom už nasledovala večerná hygiena, nekonečné čítanie v spacákoch – a niektorí aj úspešne zaspali. Aj tá najkrajšia rozprávka má svoj koniec a s ranným odchodom našich spáčov, vyznamenaných spáčskymi preukazmi, skončila aj naša Noc s Andersenom v Malackách. Odchádzali sme nielen s pocitom fyzického vyčerpania, ale aj s krásnym poznaním, že je ešte dosť detí, pre ktoré je kniha naozajstným priateľom.

Na záver by som chcela podotknúť, že základný scenár sme prebrali z aktivity „Odklínanie knižnice“, ktorej autorkou je PaedDr. Eva Miklašová zo ZŠ Nováky. Tiež chceme poďakovať nášmu kolegovi z MCK Andrejovi a členke divadla na Hambálku Renátke, ktorí sa pripojili k nášmu 3-člennému knihovníckemu kolektívu a pomohli nám zrealizovať noc v knižnici.

Mgr. Libuša Keraková, MsK Malacky

POVESTI
A
BÁJE

NAŠA PRVÁ NOC S ANDERSENOM

I keď trošku oneskorene, ale predsa sme sa i my zapojili do krásnej a tajomnej Noci s Andersenom. V piatok 28. 4. 2017 sa naše deti začali schádzať na našu nezabudnuteľnú noc s rozprávkami. Prichádzali po 18. hodine a boli plní elánu, nadšenia a očakávania. Prišlo 21 detí, bola na nich vidieť zvedavosť a prekvapenie, čo sme pre nich pripravili.

Deti po privítaní dostali kartičky s lístkami a každý musel nájsť a doplniť názov knihy. Knihy boli rozmiestnené po celej chodbe školy, keďže naša knižnica je v jej priestoroch. Počas prípravy malej večere deti hádali postavičky z rozprávok ktoré im pani Katka Hornáčková prilepila na čelo. Deti si užili kopec zábavy a smiechu, ktorý sa ozýval po celej škole. Mali sme čo robiť, aby sme deti utíšili a usadili k večeri, na ktorej sa podávali párky s pečivom. Deti boli spokojné a tíško debatovali o všetkom možnom. Po večeri sme prešli do knižnice, deti si mohli popozerať knihy a aj niečo prečítať, alebo si požičať domov. Keď čas pokročil, približne o 20.30 hod., sa deti začali ukladať k spánku, predtým si však každý nachystal svoju obľúbenú knihu. Začalo sa čítanie rozprávok od najmenších až po najstaršie deti. Po dočítaní a krátkej prestávke som začala na striedačku čítať ja s pani Katkou. Keďže sa blížila polnoc, čítanie sme ukončili a deťom sme pustili rozprávky cez rádio. Všetko stíchlo a bolo počuť len pokojné dýchanie a odfukovanie našich zlatých detí.

Budíček bol ráno o 7.00 hod., kým deti ešte spali, my sme im nachystali raňajky. Po raňajkách mali deti tombolu a každý si odniesol domov na pamiatku malú cenu či už knihu, farbičky, autíčko, alebo pomôcky do školy. Potom prišlo na rad spoločné fotenie a rozlúčka s našim prvým ročníkom Noci s Andersenom. Bol to skvelý prvý ročník a tešíme sa na ďalší.

Daniela Tóthová, Obecná knižnica Igram

Prvá Noc s Andersenom v Igrame

ČÍTAJME SI ... 2017 V MESTSKEJ KNIŽNICI V SENCI

Dňa 31. 5. 2017 sa Mestská knižnica v Senci už po desiatykrát zapojila do celoslovenského podujatia -10. ročníka najpočetnejšieho detského čitateľského maratónu na Slovensku „Čítajme si.. 2017“

Realizuje sa 6 hodinovým čítaním bez prestávky. Čítali sme z knihy Dušana Dušeka : Pištáčik, z ktorej každý žiak prečítal jednu stranu z knihy. Zúčastnili sa študenti Gymnázia Antona Bernoláka v Senci, žiaci súkromnej ZŠ na Kysuckej ulici a žiaci ZŠ Mlynská. Poobede čítali žiaci 2. a 4.ročníka zo ŠK Mlynská z knihy Marty Hlušíkovej: Vežovníček. Diplom, podpísaný všetkými čítajúcimi bude zdobiť našu knižnicu celý rok.

Čítanie je jednou z aktivít, ktorá podnecuje obrazotvornosť, fantáziu, obohacuje slovnú zásobu a uľahčuje učenie. U dieťaťa, ktoré veľa číta je predpoklad, že sa dokáže ľahšie vyjadrovať a je komunikatívnejšie.

V našej knižnici tento rok čítalo 158 detí. Veríme, že deti čítanie obohatilo a pobavilo a tešíme sa na budúci ročník čítania.

Mirka Gračíková, MsK v Senci

BESEDA S MARTOU HLUŠÍKOVOU

V stredu 15. mája sme v našej mestskej knižnici privítali pani spisovateľku Martu Hlušíkovú. Na stretnutie sa tešili žiaci 3 a 4. ročníka zo školského klubu ZŠ Tajovského.

Pani spisovateľka pôsobí ako stredoškolská pedagogička, je známa písaním zábavných kníh pre deti a mládež, prispieva svojou tvorbou aj do detských časopisov, venuje sa publikovaniu odbornej literatúry a kníh pre dospelých.

Autorka predstavila svoje knižky deťom rozprávanie obohatila čítaním príbehov z jej kníh. Trpezlivo a s humorom odpovedala na všetky otázky ktoré jej deti položili. Prostredníctvom odpovedí sme sa dozvedeli, kde berie inšpiráciu pre svoje knihy, ako jej príbehy vznikajú, kto ilustruje jej knihy a čo najbližšie pripravuje pre svojich detských čitateľov.

Na záver besedy sme poďakovali a zaželali jej ešte veľa tvorivých síl, aby napísala veľa krásnych kníh, ktoré by deťom urobili radosť. Veríme, že žiakov oslovili príbehy z tvorby Marty Hlušíkovej a vo svojom voľnom čase siahnu po jej knihe a čítaním sa prenesú do sveta humorných príbehov.

Mirka Gračíková, MsK v Senci

Na besede s Martou Hlušíkovou

MESTSKÁ KNIŽNICA V SENCI MÁ NOVÚ KRÁĽOVNÚ ČITATEĽOV

Dvojkolová súťaž o titul Kráľa čitateľov sa koná v mnohých knižniciach na Slovensku. Zapojiť sa do nej mohli žiaci 5. a 6. ročníkov základných škôl a študenti prímy a sekundy osemročných gymnázií.

V Senci sa finále súťaže uskutočnilo 26. apríla v Mestskej knižnici v oddelení pre deti. Knihovníčka Jarmila Majová mala pod palcom priebeh súťaže. Porote predsedal riaditeľ Mestského kultúrneho strediska Peter Szabo a členkou poroty bola knihovníčka mestskej knižnice Miroslava Gračíková. Deti mali hodinu na riešenie vedomostného testu. Boli udelené tri tretie miesta - Nina Kuzjaková, Sabína Beličková, Veronika Baričáková, druhé miesto obsadila Nina Tereza Andrejčáková a Kráľovnou čitateľov sa stala Petra Blahútová, ktorú šerpou a korunou dekoroval riaditeľ MsKS Peter Szabo.

Kráľovná získala hodnotnú vecnú cenu, bezplatný zápis do knižnice na ďalší rok a prednostné právo na knižné novinky. Všetci osemnásti súťažiaci dostali diplom, upomienkové predmety a vzhľadom na blížiacu sa letnú sezónu aj slamený klobúk, zároveň boli pozvaní na výlet s knižnicou 7. júna do Trenčína.

Vysztavel Csaba, Senec

PREDNÁŠKA - PSYCHOSOMATIKA

17. mája 2017 konala v Mestskej knižnici prednáška na tému psychosomatika. Zavítala na ňu autorka mnohých titulov Antónia Krzemieňová - uznávaná terapeutka. Pozvanie prijala na základe veľkej odozvy od čitateľov v našom meste. Väčšinu návštevníkov tvorili dámy, no našli sa aj muži v sprievode svojich polovičiek.

Okrem literatúry pre dospelých napísala aj detskú knihu o psychosomatike. Bola pre ňu veľkou výzvou vzhľadom na to, že spojiť dve tak odlišné témy, je veľmi náročné. Avšak jej snaha hlásala úspech a vzniklo dielo s názvom Pohádkový tábor. Obsahuje množstvo maľovaniek, tak aby zaujala tých najmenších a taktiež je dostupná audioverzia, ktorá je nahovorená všetkými postavami vrátane detí. Na úvod zaznela veta: „Nehovorím verte mi, no premýšľajte o tých slovách, ktoré tu dnes zaznejú.“ Autorka opísala svoje detstvo plné chorôb, ale aj to, ako sa psychosomatika stala odpoveďou na jej chorľavosť. V našej knižnici bolo doposiaľ len pár jej titulov, no vášniví čitatelia sa určite môžu tešiť na jej obohatenie ďalšími kúskami. „Majte sa radi, akceptujte sa, no neprestaňte sa zdokonaľovať.“ (Antónia Krezmieňová)

Ivana Horváthová, Senec

TIBOR HUJDIČ, ALIAS PÁN MRKVIČKA V PEZINKU

Seminár pre detských knihovníkov Bratislavského samosprávneho kraja, práca so žiakmi 2. stupňa základných škôl

V stredu, 7. júna 2017 sa konal v Malokarpatskej knižnici v Pezinku seminár určený pre detských knihovníkov Bratislavského samosprávneho kraja. Lektorom podujatia bol Tibor Hujdič, známy aj ako „pán Mrkvička“ – človek zaujímajúci sa o deti a mládež a nadšený pátrač po kvalitnej detskej literatúre.

Témou celého podujatia bolo ako pracovať s deťmi a mládežou na druhom stupni základnej školy. Zvolenie problematiky vyplýva najmä z toho, že sa knihovníci vo svojej praxi stretnú nielen s deťmi v materskej škole, ale i na prvom stupni základnej školy. Počas trvania prvého stupňa „dohliada“ na čítanie detí pani učiteľka, ktorá ich má na všetkých predmetoch a môže ich tak motivovať k čítaniu. Čo však so žiakmi, ktorí prejdú na druhý stupeň, na každej hodine sa im mení vyučujúci a záujem o čítanie prudko klesá? Nielen o tomto nám rozprával lektor na seminári.

Využil priamu skúsenosť účastníkov, aby sme si v úlohe detí/žiakov vyskúšali modelové stretnutie určené pre žiakov piateho ročníka. Stretnutie sa nieslo na vlnách knihy N. Nosova Výmyselníci. Počas celej lekcie nás sprevádzala dobrá nálada a vcítenie sa do úlohy žiakov a užitie si hry. Po ukončení hodiny nasledovala analýza stretnutia, hľadanie silných momentov, na ktorých je možné vystavanie podujatia. Lektor upozornil aj na možné chyby, príp. problémy, s ktorými sa môžeme stretnúť počas realizácie podujatí so žiakmi druhého stupňa.

Po prestávke nasledovalo druhé modelové stretnutie, ktoré bolo určené pre žiakov 8. ročníka. Lektor začal úvodnou prezentáciou, kedy ukázal rôzne obrázky jedného významného

človeka. Nasledovali otázky, napr. Kedy sa narodil? Kedy zomrel? Akej bol národnosti? Mal deti? a pod. Po zodpovedaní otázok v skupine sme boli rozdelení do expertných skupín, kde bolo potrebné vymyslieť spôsob, akým naučíme ľudí v našej pôvodnej (domovskej skupine) to, čo sme mali v texte, napr. Louis Pasteur ako človek, Louis Pasteur ako vynálezca, a pod. Na záver podujatia sme vytvárali akrostich, ktorý zhŕňal získané poznatky a vedomosti z hodiny. Nasledovala opäť analýza stretnutia, kedy sa lektor pýtal, ako by sme si vedeli predstaviť modifikáciu jeho podujatí do vlastnej knihovníckej praxe. Prebiehala diskusia, kedy sa zaujímal o zažité veci, povedané a náš pohľad na celý seminár (jeho priebeh, prínos, pozitíva).

Prínos celého seminára je najmä vidieť v získaných nových kontaktoch a cenných poznatkoch a informáciách zo strany lektora. Pán Hujdič ukázal, ako je možné podujatia spraviť efektívnejšie a prínosnejšie, najmä ako zaujať a motivovať žiakov na druhom stupni ZŠ. Pomocou analýzy zrealizovanej po každej modelovej hodine sme si vedeli ako účastníci zvážiť svoje možnosti a schopnosti, do istej miery aj modifikovať zrealizované podujatie do vlastnej praxe. Vyjadril najmä, že je potrebné hľadať a skúšať spôsoby a metódy, ktoré vyhovujú nám (lektorom podujatia), stavať na svojich silných stránkach, nebáť sa zlyhaní a poučiť sa z každej chyby. Zároveň upozornil, že nie je tak dôležitý cieľ, ktorý si ja sama ako lektorka stanovím. Závisí od mnohých faktorov (aktuálne naladenie skupiny, typy žiakov v triede), „vďaka“ ktorým sa k cieľu nemusíme ani dopracovať. Dôležitá je cesta, nielen pre nás ako lektorov, ale aj pre žiakov. Dovolím si tvrdiť, že seminár sme si užili a naučili sa veľa cenného pre budúcu, nielen knižničnú prax, ale aj pre vlastné deti. A najmä vidieť v čítaní celoživotnú zručnosť.

Mgr. Júlia Štefeková, MKP

Knihovníčky a knihovníci v akcii ☺ Podujatie bolo veľmi prínosné

EXTRA NAJVÄČŠIA KNIŽNICA SVETA

Začiatok existencie knižníc sa dá vystopovať už v staroveku, medzi najznámejšie vtedy patrila Alexandrijská knižnica, v ktorej sa nachádzalo asi 700 tisíc zvitkov. V stredoveku potom funkciu knižníc prevzali väčšinou kresťanské kláštory.

V súčasnosti je najväčšou knižnicou na svete Kongresová knižnica vo Washingtone (Library od Congress) s viac ako 32 miliónmi zväzkov kníh v 470 jazykoch sveta. Pre porovnanie, najväčšia slovenská knižnica – Slovenská národná knižnica má vo svojom fonde 4,7 milióna dokumentov a v archíve 1,5 milióna jednotiek. Česká Národná knižnica má v správe šesť miliónov jednotiek.

V posledných rokoch začali vznikať tiež digitálne knižnice. V apríli roka 2009 Svetová digitálna knižnica, spoločný projekt americkej Kongresovej knižnice a UNESCO, od roku 2004 existuje portál Google Book Search, kde sa dá vyhľadať až sedem miliónov digitalizovaných kníh a v novembri 2008 bol spustený projekt Európskej únie – Europeana, v ktorej bolo v roku 2010 asi 10 miliónov diel.

Najväčšie knižnice podľa počtu kníh:

1. Kongresová knižnica Washington DC (Library of Congress) – 32 miliónov katalogizovaných kníh a rukopisov a 109 miliónov špeciálnych jednotiek
2. Britská knižnica Londýn – 25 miliónov kníh
3. Čínska národná knižnica Peking – 24 miliónov kníh
4. Knižnica Ruskej akadémie vied Petrohrad – 20 miliónov kníh
5. Knižnica a kanadské archívy Ottawa – 20 miliónov kníh
6. Newyorská verejná knižnica New York – 20 miliónov kníh
7. Ruská štátna knižnica Moskva – 17 miliónov kníh
8. Ruská národná knižnica Petrohrad – 15 miliónov kníh
9. Knižnica Harvardskej univerzity Cambridge – 15 miliónov kníh

AJ KNIHY MAJÚ SVOJE REKORDY

Každý z vás určite pozná Guinnessovu knihu svetových rekordov, kde nájdete veľké množstvo rekordov sveta, patriacich do rôznych kategórii. Niekedy vám až rozum zastane a poviete si, že to ani nie je možné, aby tie veci, čo sa tam píšu, boli skutočné. Nebudeme sa však zameriavať na všetky rekordy, bližšie sa pozrieme na tie, ktoré sa týkajú práve kníh,

poprípade aj autorov, spomenieme kníhkupectvá či knižnice. Ukážeme si, ako vyzerá najmenšia kniha sveta, zistíme, koľko rokov má najmladšia autorka na svete, kto vlastní najväčšiu zbierku záložiek a samozrejme mnoho iného.

1. Najväčšia kniha

Neviem ako vám, ale mne sa už aj niektoré letáky, ktoré mi prídu do schránky, zdajú obrovské. Veď to sa ani nedá poriadne držať v ruke. Keď sa však pozerám na fotku najväčšej knihy na svete, už sú tie letáky miniatúrne. Najväčšia kniha totiž meria 5 m x 8,06 m (16,40 stôp x 26,44 stôp), váži približne 1500 kg a skladá sa zo 429 strán. Kniha bola odhalená v Mshahed International Group, v Dubaji, v Spojených arabských emirátoch, dňa 27. februára 2012. Konštrukcie knihy s názvom „This the Prophet Mohamed“ (Tento prorok Mohamed) sa zúčastnilo viac ako 50 ľudí. Ide o súbor príbehov, ktoré zdôrazňujú celoživotné úspechy proroka islamu a tiež pozitívny vplyv islamu na medzinárodnej a humanitárnej scéne. Keď si predstavím veľkosť tej knihy, musím povedať, že jeho úspechy museli byť naozaj veľké, keď ich zapísali do tak obrovskej knihy.

2. Najhrubšia kniha sveta

Taká bežná kniha má približne 200 až 500 strán. Samozrejme, existujú aj oveľa hrubšie, hlavne, keď ide o rozsiahle príbehy alebo encyklopédie, či iné náučné knihy. Šírka najhrubšej publikovanej knihy sveta je 322 mm a má naozaj obrovské množstvo strán, presne 4032. Čo sa týka váhy, váži 8,04 kg. Knihu odhalilo vydavateľstvo HarperCollins v roku 2009. A o akú knihu vlastne ide? „Miss Marple stories“ (Príbehy slečny Marple), ktoré napísala Agatha Christie. Je to súbor 12 románov a 20 poviedok. Aby sme boli presnejší, pozrime sa detailnejšie na jej príbehy. 68 napáchaných zločinov, 11 záletných milencov, 68 tajností a klamstiev, 22 falošných obvinení, 59 príbehov s falošnou stopou (tzv. red-herring) a 21 románikov. V príbehoch sa vyriešilo 43 vrážd, pričom 12krát išlo o otrávenie, 6krát o uškrtenie, 2krát utopenie, 2krát bodnutie, spálenie, jednu ranu do hlavy, jedna smrť spôsobená šípom, dve strčenia do ľudí. Čajom sa tu naozaj nešetrilo, v príbehoch je spolu vypitých 143 čajov, dokonca sa tu nachádza 66 slúžok.

Ak si trochu posurfujete na internete, nájdete viacero kníh, ktoré sú hrubšie ako táto kniha, napriek tomu Guinnessova kniha rekordov považuje Príbehy slečny Marple ako držiteľa rekordu.

Pozrime sa teraz na najhrubšiu nepublikovanú knihu sveta**.** Držíte knihu v ruke a listujete si v nej, to môže platiť pre obyčajnú knihu, ktorú máte doma. Tú, ktorú si teraz ukážeme, by ste v ruke len tak neudržali. Meria totiž 4,08 metrov na šírku, obsahuje 50 560 strán a váži až neuveriteľných 220 kg. Kniha s názvom „Das dickste Buch des Universums“ (Najhrubšia kniha vesmíru) bola vytvorená vďaka deťom, ktoré poslali texty a obrázky na súťaž, usporiadanú Federálnym ministerstvom dopravy, výstavby a rozvoja miest v Nemecku. Na súťaži sa zúčastnilo viac ako 40 000 detí.

3. Najmenšia kniha

Ak existuje najväčšia kniha, potom samozrejme musí existovať aj najmenšia kniha sveta. Na rozdiel od tej predchádzajúcej, by ste si ju prečítali asi ťažko. Určite nie voľným okom. Potrebovali by ste k tomu mikroskop, ale nie taký obyčajný, ale elektrónový. Najmenšia netlačená kniha**,** alebo skôr knižočka, meria 70 mikrometrov x 100 mikrometrov a obsahuje 30 strán. Nájdete v nej ako skoro v každej knihe samozrejme aj text, no dokonca má aj svoje

vlastné číslo ISBN (ISBN-978-1-894897-17-4). Samozrejme vyrobiť takú malú knihu nebolo lacné, náklady boli až 15 000 dolárov, napriek tomu sa však Robert Chaplin rozhodol vyrobiť takúto drahú záležitosť. Autorom príbehu "Teeny Ted from Turnip Town" je Malcolm Douglas Chaplin a rozpráva o malom Tedovi a jeho triumfe na súťaži, ktorá sa koná každoročne na trhu. Stránky sú z čistého kryštalického kremíka a vyleptané do mikročipu s iónovým lúčom.

Na prvom obrázku je odfotená kniha v miniatúrnej veľkosti a druhý obrázok ukazuje ako asi vyzerá text knihy pod mikroskopom.

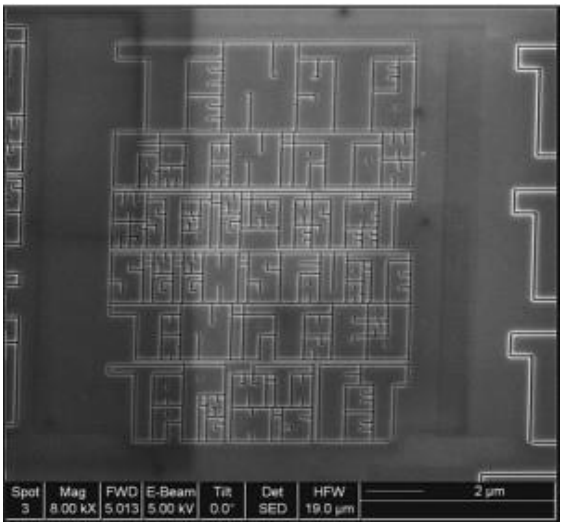

Anatoliy Konenko (Rusko) sa tiež rozhodol vytvoriť najmenšiu knihu sveta, ale v tlačenej podobe**.** Ide o vydanie „Chameleóna" od ruského spisovateľa Antona Čechova. Kniha vo veľkosti 0,9 x 0,9 mm je vytlačená v limitovanej edícii 100 kusov, pričom polovica je v angličtine a polovica je v ruštine. Každá z nich má 30 strán, je s troma farebnými ilustráciami a 11 riadkov na stránke. Kniha je viazaná v zlate, striebre a v koži a šitá s hodvábom.

Konenko sa špecializuje na výrobu malých vecí, či už ide o portréty Puškina na zrnko ryže alebo portréty do jadierka z jablka, dokonca vyrába aj kožené topánky, ktoré sú oveľa menšie ako zápalka. Jeho rozličné diela spolu s najmenšou tlačenou knihou sveta môžete nájsť na jeho webovej stránke http://konenko.net/

Chcete vidieť najmenšiu tlačenú knihu? Nájdite si ju na obrázku, je položená na 1 centovke 😀

4. Najpredávanejšia kniha

Predchádzajúce knihy by ste si prečítali s veľkou ťažkosťou, keďže sú buď príliš malé, veľké, hrubé alebo málo dostupné. Poďme sa teda spolu pozrieť na knihu, ktorú si naopak prečítalo obrovské množstvo ľudí, pretože je najpredávanejšou knihou na svete. V rámci najpredávanejších kníh však Guinnessova kniha rozlišuje viacero kategórií. My sa pozrieme na najpredávanejšiu knihu náučnej literatúry a potom na takú, ktorá je najpredávanejšou knihou s autorským právom.

Do prvej kategórie patrí Biblia, nazývaná aj Kniha kníh. Je vyhlásená ako najpredávanejšia kniha náučnej literatúry. Samozrejme nevie sa úplne presne, koľko výtlačkov bolo vytvorených či predaných, pretože ide o dosť voľne šíriteľnú knihu. Existujú však nejaké predpoklady. Výskum *Bible Society* zistil, že medzi rokmi 1815 až 1975 bolo vytlačených približne 2,5 bilióna Biblie. Súčasné odhady predpokladajú oveľa vyššie číslo, ktoré presiahlo 5 biliónov.

Tu sa dostávame do inej kategórie - najpredávanejšia kniha s autorským právom. Ak neberieme do úvahy Bibliu a Korán, je najpredávanejšou knihou, ako inak, Guinnessova kniha svetových rekordov. Prvýkrát bola zverejnená v októbri roku 1955 a celosvetový predaj v 37 jazykoch prekročil 100 miliónov v októbri 2003. Medzi mimoriadne predávané knihy patrí tiež Kniha Harry Pottera s predajom nad 100 miliónov.

5. Najviac prekladaný autor

Možno ste si všimli predchádzajúcu informáciu, že Guinnesova kniha sa predáva v 37 jazykoch.

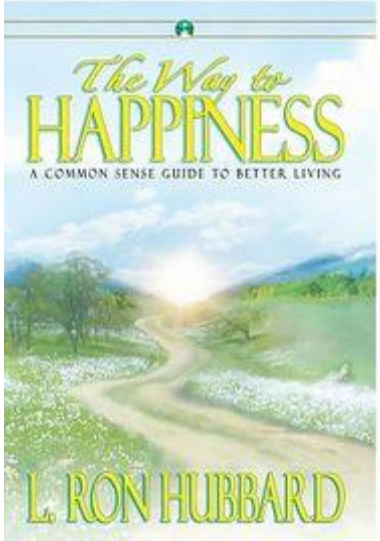

Zdá sa vám to veľa?

Tak si to porovnajme s najviac prekladaným autorom, za ktorého sa považuje L. Ron Hubbard (USA) so svojou knihou s názvom „The Way to Happiness“ (Cesta ku šťastiu). Bola preložená od roku 2010 do 70 jazykov. Do týchto jazykov patrí aj hindština, samoa či uzbek. Ide o sprievodcu pre lepší život, ktorý nie je založený na náboženstve. Dokonca má 21 vlastných prikázaní pre šťastie, ako sú: maj rád a pomáhaj deťom, neukradni, ochraňuj a zlepšuj životné prostredie a iné.

6. Najmladšia autorka

Väčšina detí sa vo veku štyroch rokov hrá na detskom ihrisku a maľuje si na papier. Aj doteraz najmladšia autorka sveta v tomto veku robila podobné činnosti a tiež si maľovala. Kedysi malá slečna, o ktorej hovorím, Dorothy Straight z USA (narodená 25. mája 1958), keď mala štyri roky, zašla o trošku ďalej – napísala knihu a v roku 1964 ju vydali s názvom „How the World Began“ (Ako začal svet), ktorá je o stvorení sveta. Na svet sa dostala vďaka vydavateľstvu Pantheon Books a samozrejme aj vďaka jej rodičom, ktorí túto knihu poslali vydavateľstvu. Dorothy ju pôvodne napísala pre svoju babičku.

7. Najstarší autor a autorka

Ak ste niekedy chceli napísať a vydať knihu, nezúfajte, ešte vždy na to máte čas. Veď knihy sa dajú písať aj v starobe. Zrejme to si povedali aj dôchodcovia, o ktorých teraz budem hovoriť. Presnejšie ide o autora Constantina Kalliasa (narodený 26. júna 1901) z Grécka, ktorý vydal 169 stranovú knihu s názvom „Glance of My Life“ (Pohľad môjho života) v roku 2003.

Na tom by nebolo nič zvláštne, keby pritom nemal presne 101 rokov. Je preto najstarším autorom (mužom) na svete**.**

Ženské pokolenie ho však prekonalo. Louise Delany vo veku 105 rokov a jej sestra spoluautorka Elizabeth Delany vo veku 103 rokov vydali knihu *„The Delany Sisters' Book of Everyday Wisdom“ (Kniha sestier Delanyových o každodennej múdrosti). Louise Delany sa tým stala* ***najstarším autorom (žena) sveta***. Kniha bola vydaná v roku 1994.

8. Najväčšie kníhkupectvo

Zdajú sa vám niektoré kníhkupectvá u nás veľké a plné kníh? Oproti tomu, aké sa nachádza v New Yorku, je to nič. Kníhkupectvo Barnes&Noble sa zapísalo do Guinnessovej knihy vďaka svojej rozlohe. Je merané v stopách a jeho rozloha je 154 250 ft² (14 329,825 m$^{2)}$. Aj políc majú samozrejme poriadne veľa, ich dĺžka je 12,87 míľ (1 míľa= cca.20,7 km). Toto najväčšie individuálne kníhkupectvo na svete sa nachádza na 105 Fifth Avenue na 18. ulici v New Yorku.

9. Najvyššie položená knižnica

„Nejdem do knižnice výťahom, radšej sa prejdem.“ To si môžete povedať bežne, ale pochybujem, že by ste to povedali, keby ste chceli navštíviť knižnicu v hoteli JW Marriott v Šanghaji (Čína). Odvážlivci by museli počítať s tým, že by museli prejsť 1 435 schodov. Táto knižnica je totiž na 60. poschodí a konkrétne ide o výšku 230,9 metrov. Členstvo v knižnici je pre verejnosť a nájdete v nej širokú zbierku anglických a čínskych kníh.

10. Kníhkupectvo, ktoré je najdlhšie na trhu

V roku 1732 mohli vaši predkovia navštíviť kníhkupectvo, ktoré bolo založené v Lisabone (Portugalsko). Teraz je rok 2013 a ak by ste chceli, ešte aj vy stále môžete navštíviť toto kníhkupectvo. Presne tak, je to vďaka tomu, že kníhkupectvo Bertrand je najdlhšie na trhu. Tomu sa už hovorí poriadne podnikanie. Samozrejme, po takom dlhom čase sa to rozšírilo a vznikol celoštátny knižný reťazec so 47 obchodmi po celej krajine.

11. Najväčšia súkromná zbierka kníh

Koľko máte doma kníh? Vedeli by ste si ich narýchlo spočítať? John Q. Benham z Indiany (USA) má v súkromnom vlastníctve viac než 1,5 milióna kníh. Zrejme viac ako vy, však? Vám zaberajú miesto na policiach, poprípade aj vo väčších knihovničkách. Behnam si po naplnení svojho domu knihami, musel naplniť garáž pre šesť áut, dvojposchodovú budovu a niektoré sú aj nahromadené vonku pod plachtou. Bolo by zaujímavé vedieť, koľké z nich aj prečítal.

12. Najväčšia kolekcia záložiek

Niekto si robí zbierku knižiek, niekoho zase vedia očariť samotné záložky. Presne to platí pre Franka Divendala z Holandska, ktorého zbierka rôznych záložiek pochádzajúcich z celého sveta, bola v Guinnessovej knihe svetových rekordov zapísaná dňa 8. Februára 2010. Obsahovala 103 009 záložiek a Frank začal so zbieraním od roku 1982. V súčasnosti toto množstvo presiahlo vraj 120 000. Zbierku má zoradenú podľa krajín a tém a napriek tomu, že zbiera rôzne typy záložiek, jeho najobľúbenejšie sú práve papierové.

13. Najviac prejdených schodov za minútu s knihami položenými na hlave

Knihy sa píšu, tlačia, čítajú, robia sa z nich zbierky, ale niekedy sa aj nosia na hlavách. Ak si myslíte, že knihy na hlavu si dávajú len modelky, ktoré sa učia chodiť, mýlite sa. Ashrita Furman vďaka tejto činnosti s knihami vytvoril svetový rekord. Nielenže udržal na hlave knihy vážiace spolu 3,5 kg, ale vyšiel s nimi po schodoch a podarilo sa mu za jednu minútu prejsť 122 schodov. Tento rekord bol dosiahnutý na troch samostatných schodištiach v metre, nachádzajúcom sa v New Yorku. Ashrita nie je držiteľom len tohto rekordu, na svojom konte má oveľa viac. Mohli by sme ho nazvať „lámačom rekordov“. Ak si pozriete bližšie jeho stránku www.ashrita.com nájdete záznamy všetkých rekordov (460), ktoré kedysi získal, no momentálne je držiteľom 158 rekordov, medziiným aj rekord za najviac držaných rekordov v súčasnosti ako jedinec.

14. Najväčšia pokuta v knižnici

Pokutu v knižnici dostávam často. Je to preto, že vrátenie knihy nechávam vždy na poslednú chvíľu a občas to jednoducho prešvihnem. Za jeden deň omeškania za jednu knihu nie je pokuta vysoká, väčšinou ide len o niekoľko centov. Takže aj keď máte jednu knihu zopár dní navyše, nič strašné sa nestane a suma nakoniec nie je veľká. Ale čo ak máte knihu 47 rokov? To by sa vám už nazbieralo. Poviete si, že to snáď ani nie je možné, ale predsa sa to stalo. Emily Canellos-Simms našla po 47. rokoch knihu „Days and Deeds“ (Dni a skutky) v matkinom dome. Za jeden deň omeškania bola pre jednu knihu účtovaná pokuta 2 centy. Výsledná suma, ktorú zaplatila knižnici v Illinois za knihu požičanú v apríli 1955, bola 345,14 dolárov.

Uvedené rekordy sú vybrané z oficiálnej stránky Guinnessovej knihy rekordov http://www.guinnessworldrecords.com kde si môžete nájsť o knihách oveľa viac. Pri niektorých môžete na internete nájsť aj iné knihy (napr. hrubšie knihy ako je kniha od Agathy Christie). V článku sme sa však riadili rekordmi práve podľa Guinnessovej knihy, kde sú oficiálne priznané rekordy. Zároveň sa pri niektorých rekordoch mohli postupom času meniť údaje (napr. rozšírenie zbierky kníh alebo záložiek), avšak kniha rekordov uvádza údaje platné pri zápise.

Sims

http://citanie.com/blog/aj-knihy-maju-svoje-rekordy/

MÁRIA HAŠTOVÁ

* 21.09.1922 - Píla

Spisovateľka, prekladateľka. 95. výr. narodenia

Rodným menom Hilda Grellnethová. Narodila sa 21. septembra 1922 na Píle (Častá) v rodine horára. Vyrastala v prostredí Malých Karpát a od detstva si utvárala citlivý vzťah k prírode. Meštiansku školu vychodila v Modre (1936 – 1940). V rokoch 1942 – 1946 pracovala v Ústave pre telesne postihnutých v Bratislave. V rokoch 1946 – 1949 pracovala ako účtovníčka v Štátnom úrade pre vojnových poškodencov, v rokoch 1953 – 1959 v Štátnom pedagogickom nakladateľstve.

Od roku 1951 bola vo vydavateľstve Smena redaktorkou časopisu pre deti Zornička. Od roku 1959 je na invalidnom dôchodku. Žije v Bratislave. V roku 1983 bola ocenená Cenou Fraňa Kráľa.

Autorka o sebe:

S ľudovými rozprávkami som žila od najútlejšieho detstva. Nevidela som v nich výtvor fantázie, ale skutočnosť. Možno preto, že som vyrastala v rozprávkovej krajine – v hore a pod horou. Často som sa vybrala do hory hľadať víly, piadimužíkov, dvanásť mesiačikov i medovníkovú chalúpku. Doma ma museli strážiť ako oko v hlave, aby som sa nestratila.

Rozprávky sa u nás rozprávali pri lúštení fazule, páraní peria alebo v čiernych hodinkách večerov, keď sme šetrili petrolej a vysedávali okolo teplej pece. Aj starší súrodenci nám ich čítavali z časopisov a kníh. Rozprávka, to bola literatúra, ktorá najmocnejšie zapôsobila na moje city.

Ja sama som sa neoddala celkom próze. Asi ide u mňa o „dvojdomosť“. Mávam obdobia, keď mi to myslí v rýmoch a takty veršov mi nedajú pokoja dovtedy, kým ich nepoložím na papier. Uverejňujem ich najviac vo Včielke. Pravda, próza je k autorovi štedrejšia. Dáva mu možnosti priam plytvať slovami. Dakedy sa potrebujem z celého srdca vyrozprávať. No a vtedy píšem prózu.

Stará horáreň vznikla celkom prozaicky. Dlhé roky som bola drobnými deťmi, domácnosťou i zamestnaním pripútaná medzi štyri šedivé steny v preľudnenom meste. A mne duša pišťala za mojou rodnou horou. Bola som ako presadený kvet, ktorý ktosi násilne vytrhol z jeho horského výslnia a zasadil do nehostinného kraja. Svoje položenie som si často skrášľovala spomienkami

na čas, keď som žila so svojimi početnými súrodencami v horárni plnej kvetov, pohody a šťastia.

Pre deti a mládež
Zo starej horárne (1955), Do desať (1958), Zrkadielko (1958), Juro Buro (1962), Kto aké dvierka má (1963), Keď pôjdeš lúkami (1967), Koza rohatá a jež (1967), Hore, hore, už sú biele zore (1968), O medveďovi ženíchovi (1968), Zlatovláska (1968), Hop, cup na nôžky (1971), Kamarát Cézar (1974), O starenke z Ostrého vrchu (1976), Ohromná vec (1984), Voňavý venček (1985), Vtáčiky zo starej horárne (2001).

Ocenenie: Cena Janka Kráľa 1983

http://www.litcentrum.sk/slovenski-spisovatelia/maria-hastova

BOŽENA SLANČÍKOVÁ TIMRAVA

2. 10. 1867 Polichno - † 27. 11. Lučenec
Slovenská prozaička a dramatička

Narodila sa v rodine evanjelického farára Pavla Slančíka, ktorý bol spoluzakladateľom Matice slovenskej. Mala desať súrodencov (jej brat Bohuslav, evanjelický farár, bol jej dvojčaťom), z ktorých šesť sa dožilo dospelého veku, a viacerí z nich boli neskôr literárne činní. Vzdelanie získala najprv v rodisku, potom ju učil otec, v Banskej Bystrici ukončila 4. triedu meštianskej školy. Nevydala sa kvôli čomu mala celý život existenčné problémy. Hoci sa neustále snažila oslobodiť od rodiny, jej pokusy nájsť si prácu neboli veľmi úspešné.

Po otcovej smrti v roku 1909 sa z Polichna presťahovala do Ábelovej, k bratovi na faru, kde sa v r. 1919 stala opatrovateľkou v materskej škole, od r. 1929 žila na dôchodku, od roku 1945 sa presťahovala ku známym do Lučenca. Podľa záznamu v matrike zomrela 27. novembra 1951

v Lučenci u Aladára Petrivaldského (učiteľ, správca ev. a. v. ľudovej školy v Ábelovej. Bol obecným kronikárom a zanechal aj poznámky z etnografie Ábelovej).

Jej literárny vývin ovplyvnili súkromie, život nevydatej ženy v zapadnutom novohradskom kraji a rodinné literárne tradície. Námet poviedok a noviel čerpala z prostredia vidieckej inteligencie, poznačené autobiografickými prvkami, iné venovala vysťahovalectvu a problému vlastníctva. V rukopisnom zošite s názvom Pesničky sa zachovali jej verše z rokov 1886-1897.

Próza

Bál (1896 – 1900), Boj (1896 – 1900), Nemilí (1896 – 1900), Pomocník (1896 – 1900), Pozde (1896 – 1900), Tak je darmo (1896 – 1900), Ťažké položenie (1896 – 1900), Zobrané spisy 1 – 12 (1921 – 1945), Zobrané spisy 1 – 7 (1955 – 1959), Za koho ísť? (1893), Katera (1894), Ondrej Karman (1896), Sluhove trpkosti (1897), Skúsenosť (1902), Na jednom dvore (1904), Veľký majster (1904), Bez hrdosti (1905), Veľké šťastie (1906), Tá zem vábna… (1907), Márnosť všetko (1908), Mojžík (1912), Mocnár (1914), Ťapákovci (1914), Hrdinovia (1918), Skon Paľa Ročku (1921), Všetko za národ (1926), Dve doby (1937), Záplava (1938).

Poézia

Pesničky (v rukopise verše z roku 1886)

Dráma

Prekážky (koniec 40. rokov), Chudobná rodina (1921), Páva (1923), Odpoveď (1934)

http://www.litcentrum.sk/slovenski-spisovatelia/bozena-slancikova-timrava#Próza

JÁN SMREK

* 16.12.1898 - Zemianske Lieskové † 08.12.1982 - Bratislava
35. výr. úmrtia

Ján Smrek (vlastným menom Ján Čietek) sa narodil 16. decembra 1898 v Zemianskom Lieskovom. Po otcovej smrti (1907) ho vychovávali v Modre v rodine evanjelický farára S. Zocha. Učil sa za obchodného pomocníka u S. Godru v Petrovci, kde začal aj písať poéziu.

Po vypuknutí prvej svetovej vojny narukoval do Budapešti, ako vojak sa dostal do Istanbulu a ďalej až na Palestínsky front. Na Slovensko sa vrátil cez Odesu, Ukrajinu, Bukovinu, Halič a Budapešť až roku 1919. Absolvoval učiteľský ústav v Modre, potom 6 semestrov na evanjelickej teologickej fakulte v Bratislave, odkiaľ odišiel a stal sa redaktorom Slovenského denníka v Bratislave (1924). Roku 1925 sa stal redaktorom Národných novín v Martine. V období 1925 – 1937 založil a redigoval Edíciu mladých slovenských autorov (EMSA), ktorú v Prahe vydával Leopold Mazáč. Preto sa roku 1930 presťahoval do Prahy, kde založil literárnoumelecký mesačník Elán.

Po rozbití Československa sa 1939 vrátil do Bratislavy, kde sa Elán stal časopisom Spolku slovenských spisovateľov. Pre protifašistické postoje v roku 1944 tlač časopisu úradne zastavili a obnovený bol na krátky čas o dva roky. Po roku 1948 Smrek ako básnik upadol do nemilosti. Založil Komornú knižnicu Elánu, ktorú viedol aj po jej prevzatí nakladateľstvom Slovenský spisovateľ v roku 1950. V roku 1954 bol ocenený štátnou cenou za literatúru. Zomrel 8. decembra 1982 v Bratislave. Pochovaný je v Martine.

Poézia

Odsúdený k večitej žízni (1922), Cválajúce dni (1925), Božské uzly (1929), Iba oči (1933), Básnik a žena (1934), Zrno (1935), Hostina (1944), Studňa (1945), Knihy mladosti 1, 2 (1948, výber), Verše vybrané (1954, výber), Obraz sveta (1958), Struny (1962), Knihy nocí planých (1963, 1963, zv. 2, súborné dielo), Knihy slnečné (1963, 1963, zv. 1, súborné dielo), Knihy podjesenné (1964, 1964, zv. 3), Písané na sude (1964), Nerušte moje kruhy (1965), Poézia moja láska (1968, zv. 4, súborné dielo), Ženy (1971, výber), Moje najmilšie (1972, výber), Ružový spev mi prší z úst (1973, výber), Podoby lásky (1978, výber), Bacardi a iné básne (1979, výber), Krásna prostota (1979, výber), Noc, láska a poézia (1987, výber básní z pozostalosti).

Pre deti a mládež

Maľovaná abeceda (1954), Machule (1956).

http://www.litcentrum.sk/slovenski-spisovatelia/jan-smrek#curriculum_vitae

JÁN DERNSCHWAM

* 23.03.1494 - Most (Česko) † 1567 - Častá

Banský odborník, vzdelanec, muzeológ. 450. výročie úmrtia

Pochádzal zo šľachtickej rodiny z Mostu v severných Čechách. Od roku 1507 študoval na univerzite vo Viedni, od roku 1509 v Lipsku na filozofickej fakulte, 1510 dosiahol stupeň

vzdelania bakalár. Roku 1513 navštívil Taliansko a Rím. V roku 1514 – 1517 bol sekretárom Hieronyma Balba, bratislavského prepošta.

V roku 1520 – 1549 bol v službách Thurzovsko-Fuggerovskej spoločnosti a zaslúžil sa o rozvoj tamojšieho mediarskeho podniku. Dernschwam ovládal tajomstvo afinácie zlata (hutnícke oddeľovanie a čistenie drahých kovov), o ktoré mala veľký záujem Viedenská komora. Od roku 1529 do 1545 žil prevažne v Banskej Bystrici v dome na rýnku, odtiaľ podnikal svoje obchodné a študijné cesty, ktoré viedli celým Uhorskom, Sedmohradskom, po Balkáne, ba až do Ázie, do Ankary. V roku 1538 kúpil v Častej na námestí statok, kde mal umiestnené vlastné zbierky. Vtedy sa tu aj oženil.

Humanistický vzdelanec, vlastník bohatej knižnice, z ktorej sa zachoval ním zhotovený katalóg (1552). Svoje knihy a rukopisy opatril vkusným exlibrisom: v erbe zdvihnutá tlapa gryfova, v klenore sa motív opakuje. Dolu má nápis Joannes Dernschwamm de Hradiczín.

V roku 1520 – 1530 zozbieral latinské nápisy v Uhorsku a Sedmohradsku, o. i. aj rímsky nápis z trenčianskej skaly. V rukopise zanechal viac spisov. Pri skúmaní dejín Slovenska i Uhorska, najmä dejín baníctva v Banskej Bystrici a mincovníctva v Kremnici, je osobitne cenný jeho memoriál Beschreibung des Mitteren Hauses... (1563). V roku 1553 sa na vlastné náklady pripojil k cisárskemu vyslanectvu, ktoré viedol Anton Vrančič, do Carihradu na dvor sultána Sulejmana I.

V roku 1556 sa vrátil na Slovensko s bohatým materiálom. Priniesol so sebou grécke, latinské a arabské rukopisy, vykopávky, mince, sošky, koberce, koreniny, zbrane, rôzne semená a rastliny. Bol to Dernschwam, ktorý podľa tradície udomácnil u nás orgován. Podľa Ovídia Fausta, všetky zbierky umiestnil do kúrie v Častej.

V Častej žil do svojej smrti, pochovaný bol v miestnom kostole, kde bol jeho náhrobok zachovaný do roku 1939. Jeho telesné pozostatky sú pravdepodobne uložené v neprístupnej krypte v presbytériu kostola. Písomné dielo, ktoré po sebe zachoval, je cenným pramenným príspevkom nielen pre epigrafiku a zemepis, národopis, ale aj pre dejiny Slovenska.

https://sk.wikipedia.org/wiki/J%C3%A1n_Dernschwam

OČK(o) – okresný časopis knihovníkov o činnosti knižníc okresov Pezinok, Malacky a Senec

Vydáva:	Malokarpatská knižnica v Pezinku
Ročník:	23
Číslo:	1
Rok:	2017
Vydáva:	Malokarpatská knižnica v Pezinku
Zostavovateľ:	PhDr. Katarína Benciová
Zodpovedný redaktor:	Mgr. Daniela Tóthová
Edícia:	Metodika
Náklad:	Časopis je vydávaný len v elektronickej podobe
	Text neprešiel odbornou jazykovou úpravou
	Pre vnútornú potrebu knižníc okresov Pezinok, Malacky a Senec